

BATÉRIOVÉ SYSTÉMY

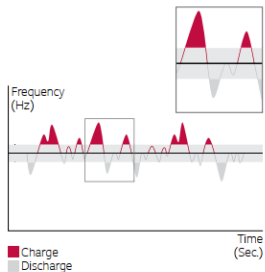
možnosti poskytovania flexibility
z batériových systémov

 IPESOFT®

Inštalácie BESS v SR – podporné služby

- ▶ Prvé úložisko poskytujúce PpS FCR (1MW) v prevádzke od 09/2022
- ▶ V súčasnosti v prevádzke 8MWh, resp. 6MW FCR
- ▶ Do konca roka 2023 – 19 MWh, resp. 13 MW FCR
- ▶ Dôvody – cena elektriny, cena PpS, legislatívne podmienky, uvoľnenie STOP stavu

Frequency Regulation

- Charge when grid frequency increases
- Discharge when grid frequency decreases

Faktory rozvoja BESS

	Pozitívne faktory	Negatívne faktory
Trhové faktory	Vysoké ceny elektriny Následná väzba na ceny PpS, regulačnej elektriny a odchýlky	Obavy zo saturácie trhu s flexibilitou (PpS, odchýlka) Stále nízky spread ceny peak / off-peak
Legislatíva	Definícia uskladňovania elektriny v Zákone o energetike	Pravidlá trhu s elektrinou - meškanie Poplatky za TPS/TSS, poplatky za distribúciu a straty
Technické podmienky	Uvoľnenie STOP stavu Definícia LER zariadení v Technických podmienkach SEPS Upresnenie podmienok poskytovania PpS FCR zo zariadení LER	STOP stav – vyčerpané limity pre pripájanie zdrojov Akumulácia považovaná za klasický zdroj Komplikované podmienky pripojenia PDS (HRM)

Využitie flexibility z batérií – biznis case

Biznis case	Zdroje flexibility	Ekonomický efekt	Technické riešenie, obmedzenia
Poskytovanie PpS (domáce, cezhraničné – od 2024)	Veľké zdroje	Vysoký	 Terminál ASDR Agregačný blok Najmä FCR, potenciálne aj aFRR Zatiaľ len veľkí odberatelia – priemysel
	Malé zdroje (KGJ)	Vysoký	
	Batérie	Vysoký	
	Spotreba	Stredný	
Regulácia odchýlky a protiodchýlky	Veľké zdroje	Vysoký	 Predikcia systémovej odchýlky Regulátor odchýlky
	Malé zdroje (KGJ)	Vysoký	
	Batérie	Stredný	
	Spotreba	Nízky	
Denný a vnútrodenný trh – ponuka flexibility	Veľké zdroje	Stredný	 Príprava prevádzky (optimalizácia času a veľkosti dodávky) Obchodný systém (automatizácia obchodných procesov) Predikcia cien na spotovom trhu Algotrading na intraday trhu
	Malé zdroje (KGJ)	Stredný	
	Batérie	Nízky	
	Spotreba	Stredný	

Využitie flexibility z batérií – návratnosť CAPEX

Biznis case	Zdroje flexibility	Ekonomický efekt
Poskytovanie PpS (domáce, cezhraničné – od 2024)	Veľké zdroje	Vysoký
	Malé zdroje (KGJ)	Vysoký
	Batérie	Vysoký
	Spotreba	Stredný
Regulácia odchýlky a protiodchýlky	Veľké zdroje	Vysoký
	Malé zdroje (KGJ)	Vysoký
	Batérie	Stredný
	Spotreba	Nízky
Denný a vnútrodenný trh – ponuka flexibility	Veľké zdroje	Stredný
	Malé zdroje (KGJ)	Stredný
	Batérie	Nízky
	Spotreba	Stredný

Návratnosť

- < 2 roky FCR
- ~ 3 roky a FRR
- ceny PpS 2022/2023

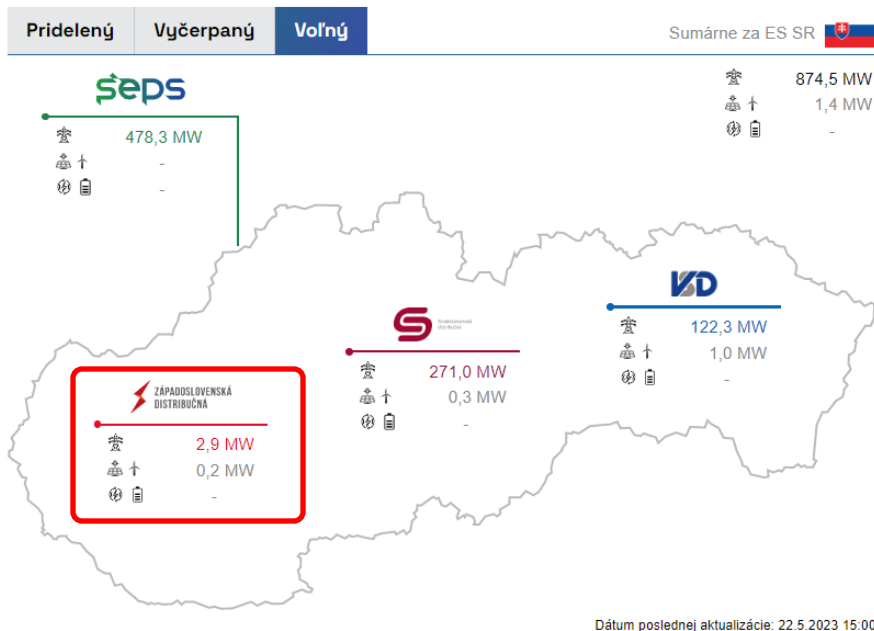
Návratnosť

- 2-3 roky – odchýlka 2022
- > 4 roky – odchýlka 2023

Návratnosť

- > 15 rokov!
- Nízky spread cien

Voľná kapacita pre nové zdroje

- ☩ Celkový inštalovaný výkon z pohľadu globálnych vplyvov
- ☀ Inštalovaný výkon fotovoltaických a veterných zdrojov
- 🔋 Inštalovaný výkon ostatných zdrojov

- ▶ Batérie sú z pohľadu limitov v kategórii “ostatné zdroje”
- ▶ Batérie nespĺňajú definíciu “lokálneho zdroja”
- ▶ Voľná kapacita pre batérie len v SSD a VSD
- ▶ Kapacita pre batérie v ZSD prakticky vyčerpaná

Evidencia čerpania výkonu stanoveného MH SR pre zdroje s právom na podporu, typu „lokálne zdroje“, podľa zákona č. 309/2009 Z.z sumárne za roky 2022 a 2023 (v súlade s Oznamami MH SR)

Distribučná sústava	Pridelený výkon (MW)	Vyčerpaný výkon (MW)	Voľný výkon (MW)
ZSD	200,0	147,4	52,6
SSD	209,0	171,6	37,4
VSD	110,0	75,2	34,8
DS iná ako RDS 2022	20,0	20 ⁰⁾	0 ⁰⁾

*) V zmysle informácie Ministerstva hospodárstva SR ([odkaz](#))

Batérie systémy – limity penetrácie, saturácia trhu ?

▶ Podporné služby

- ▶ FCR – pravdepodobne už saturovaný trh
- ▶ Pripravuje sa vstup SEPS do platformy pre výmenu FCR – zväčšenie trhu
- ▶ aFRR – perspektívne, potrebné upresniť technické podmienky

▶ Regulácia odchýlky / protiodchýlky

- ▶ Trhový priestor zatiaľ dostatočný
- ▶ Nové zdroje OZE – vplyv na veľkosť systémovej odchýlky ?
- ▶ Platformy MARI/PICASSO – vplyv na cenu systémovej odchýlky ?

▶ Flexibilita na trhu s elektrinou

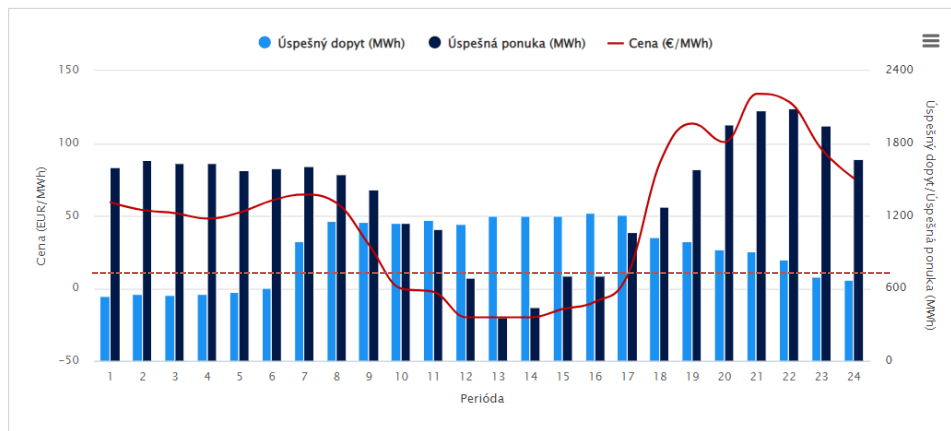
- ▶ Spread cien v rámci dňa zatiaľ nedostatočný
- ▶ Nové zdroje OZE – vplyv na spread cien ?

Vplyv OZE na spotové ceny elektriny

- potenciál BESS pre dodávku flexibility ?

Dátum
29.5.2023 [Zobrazíť](#) Koordinácia: CORE

Base 47,40 €/MWh +9,39 %	Off-peak 73,62 €/MWh -6,70 %	Peak 21,18 €/MWh +173,29 %
---------------------------------------	---	---

Ceny ISOT z 29.5.2023 (pondelok)

- ▶ Záporné ceny pri vysokej výrobe OZE (-20 €/MWh)
- ▶ Diagram úspešného dopytu kopíruje štandardnú krivku spotreby (denný peak)
- ▶ Diagram úspešnej ponuky kopíruje krivku cien (pri záporných cenách sa predali len OZE)
- ▶ Vysoký import SR pri záporných cenách
- ▶ Štandardná definícia produktov peak, off-peak už nepostihuje realitu
- ▶ **Relatívne vysoký denný spread (-20 .. 135 €/MWh) stále nepostačuje pre návratnosť CAPEX batérie**

IPESOFT s.r.o.
Bytčická 2
010 01 Žilina

rajcan.tomas@ipesoft.com

ĎAKUJEM
ZA POZORNOSŤ

